

Motivation – et ubehjælpeligt ord

Man taler ofte om at være motiveret som noget almenforståeligt, noget man kan være eller ikke være: Eleven kan være motiveret for at lære eller ej. Dagpenge modtageren kan være mere eller mindre motiveret for at søge job. Eller klientens motivation for at ændre sig kan være tvivlsom.

Man kan også sætte sig i rollen som den, der skal motivere et andet menneske. Læreren skal skabe rammerne for et eleverne bliver motiverede for at lære. Socialrådgiveren skal gøre dagpengemodtageren motiveret for at komme i arbejde.

Eller terapeuten skal støtte klientens motivation for at ændre sig.

Vi bruger begrebet motivation, i professionelle sammenhænge, såvel som i daglige tale i hverdagen. Som noget selvfølgelig vi alle forstår. Imidlertid har begrebet utallige definitioner afhængig af hvem og hvor man spørger, og det giver mere anledning til forvirring end selvfølgeligheder. Så det er spørgsmålet, om en sådan sprogbrug egentlig beriger vores synsfelt af det sammensatte og varierede liv, hvert enkelt menneske lever – og ydermere er det spørgsmålet, om en sådan sprogbrug får konsekvenser for dialogen mellem hjælpsøgende og hjælper?

Definition

Ifølge Gyldendals fremmedordbog kommer ”motivation”, af ordet ”motion”, dvs. *bevægelse*, som er synonymt med ”drivende, bevæggrund, tilskyndelse, igangsætning”. Allerede her melder sig spørgsmålet; drevet af hvad til hvad? Igangsat af hvad mod hvad? Det er som om at ordet ”motivation” kræver” at noget kommer forud for og noget følger efter, og det skal man helst være klar over på forhånd for at motivere sig selv eller en anden. Som en insisterer på at kende hvad der er og hvad der kommer, før man tør bevæge sig.

Spørgsmål

Måske tænker man, at man ikke kan give slip på sit ståsted og bevæge sig, før man ved hvad man kan sætte i stedet; ”Man ved hvad man har, men ikke hvad man får”?

Motivation, personlighed og identitet

Men ved man nu hvad man har eller hvem man er? Det lader til at debatten om identitet har bevæget sig fra at tale om Freuds færdigudviklede personlighed i 6 års alderen til at tale om identitetsforvirring i teenageårene til at tale om et kerne-selv, en essens, man kan afvige fra og finde TILBAGE til. Deraf følger populære begreber som det at skabe *Narrativer* – personlige fortællinger om hvordan lige netop mit liv hænger sammen. Her vægtes de positive aspekter, det sammenhængende og varige tidsforløb. Man taler så om at finde, kende og mærke sig selv, som om der findes noget oprindeligt i fortiden, man er kommet på afveje fra. Noget man skal (gen)kende og (gen)skabe. Derfor taler man også om fortrængning og selv-afsløring, at være ærlig og stå ved sig selv.

Måske antager man følgende model:

Motivation -> handling = selv- indsigt

A -> B = C

Spørgsmål

Men hvad nu, hvis det forholder sig sådan, at man først kan få øje på noget andet, NÅR man har givet slip, har bevæget sig? Hvad nu hvis det vi kalder genkendelse, mening, sammenhæng og varighed blot er en illusion vi har skabt os for at turde gå den uvisse fremtid i møde i forsøg på at gøre den mere forudsigelig og kontrollerbar?

Eksperimenter, afsmag og selv-dannelse

Hvis vi i stedet antager, at man ikke ved hvad man har eller hvem man er, men at livet er et uigennemskueligt eksperiment. Så bliver selvet snarere noget man konstant danner gennem sine holdninger og handlinger, ikke en essens, man vender tilbage til, men en smag for noget frem for noget andet gennem sit levede liv, sin eksistens, som man skaber FREMAD rettet. Derved vægtes negative aspekter, det fragmenterede, grænser, og det usammenhængende. Gennem selv-overskridende handlinger skabes den personlige smag /"selvet" som grænse, der viser sig i det sociale. Deraf talen om at skabe og blive sig selv gennem sine handlinger frem for at finde sig selv. En cirkulær frem for en lineær proces, der tager afsæt i at opdage det fremmede og ukendte frem for det kendte og genkendelige.

Et bud på modellen bag ovenstående antagelse:

Intention ⇔ eksperiment ⇔ smag/afsmag